

Bemærkninger til forslaget

Indledende bemærkninger til beslutningsforslaget

Forslaget er i en revideret form en delvis genfremsettelse af beslutningsforslag nr. B 72 fra folketingsåret 2002-03, se Folketingstidende, forhandlingerne side 6194 og till. A side 2938 og 2941.

Der er problemer med at sikre børns og unges rettigheder i Danmark. Det fremgår f.eks. af Børnerådets hørings svar til Danmarks tredje rapport til FN's Børnekomité, hvor flere problemstillinger rejses. Blandt andet nævnes problemer med negativ social arv, svingende kvalitet i anbringelse af børn uden for hjemmet, inkonsekvens i inddragelse af børn og mangel på klagemuligheder for børn.

Langt de fleste voksne vil børnene det godt. Derfor vil det være oplagt, at voksne i stedet for at træffe beslutninger på baggrund af formodninger om børnenes interesser træffer beslutninger på baggrund af reel viden om børnenes egne ønsker og deres oplevelse af problemer og behov. SF mener ikke, det er givet, at voksne – på trods af deres gode intentioner – ved og skal beslutte, hvad der er til barnets bedste eller i barnets interesse. Dette beslutningsforslag skal ses som et forsøg på at give børnene en stemme, som voksne kan høre.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Forslaget om at pålægge regeringen at arbejde for, at børn og unge inddrages i beslutninger, der har betydning for dem, skal sikre, at børn og unge inddrages og høres i beslutninger (respekteres som interessegruppe), der påvirker det offentlige rum, de færdes i, det være sig skole, daginstitution, fritidsklub eller lokalområde, og dermed deres hverdag uden for hjemmet. Dette er ikke det samme, som at børnene skal bestemme alt, men børnenes viden og meninger bør indgå i beslutningsgrundlaget på lige fod med andre interesser og hensyn. Børn og unge vil ofte have en tættere tilknytning til lokalområdet end voksne, idet de færdes der mere. Derfor besidder børn og unge nogle erfaringer og oplevelser, der er værd at inddrage i beslutningsprocessen angående tiltag i lokalområdet.

Demokrati er ikke en medfødt egenskab, men noget, der skal læres. Derfor bør børn og unge inddrages i denne læringsproces og herved lære de demokratiske spilleregler. Med øvelse og positive erfaringer med demokratisk virke vil de unge være bedre rustede til at håndtere og respektere disse spilleregler, når de bliver myndige. Dette kan gøres på et utal af måder, og alene i København findes flere gode eksempler på vellykket børnedeltagelse og -inddragelse. Af de nyeste kan fremhæves Ungeråd Nordvest, der er for kvarterets børn og unge (mellem 12 og 18 år), og som er opstået ved et bredt samarbejde mellem institutioner i kvarteret. De unge er engagerede i forskellige projekter og grupper, der arbejder for at gøre kvarteret til et godt sted at være for børn og unge. Blandt andet arbejdes der med planlægning af en fest, oprettelse af et værested og udgivelse af en avis.

På Amager findes ligeledes et ungeråd, der er opstået i et samarbejde mellem ungdomsskolen og kvarterløft i Holmbladsgade. Her har de unge blandt andet arbejdet med at arrangere fester og andre kulturelle arrangementer, hvilket har medført, at de unge har erhvervet sig kompetencer med hensyn til planlægning og demokratiske processer. De unge har ligeledes kunnet opleve den stolthed, det giver at arrangere noget, som andre kan have glæde af.

I begge tilfælde gælder, at mange af deltagerne har været unge med anden etnisk oprindelse end dansk, hvilket er en gruppe, der ellers ofte bliver opfattet som udenforstående, svag eller problematisk. Men erfaringerne med ungeråd viser, at også denne gruppe kan og vil deltage, når rammerne er rigtige.

Erfaringerne viser altså, at børnene gerne vil og kan deltage og inddrages. Man skal dog være opmærksom på, at succesfuld inddragelse, især af små og mindre børn, kræver metoder og arbejdsformer, som børn kan benytte sig af. Der skal altså tænkes i nye demokratiske deltagelsesformer som f.eks. fremtidsværksteder, temadage og formidling via tegninger og plancher. Tilmelange møder, omfattende skriftlige arbejder og lange beslutningsgange er ikke velegnet, hvis hensigten er reel børneinddragelse. I flere kommuner består bør-